

Nro. 11.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indult Bétsből, Kedden Februarius 7-ik napján
1804-ik esztendőben.*

B é t s.

Mindnyájan nagy hálaadással tartozunk az emberi nemzetre mindenkor, 's mindenütt atyaikepen vigyázó kegyelmes gondviselésre azért, hogy itt az ősös, és tavaszi időhöz hasonló időjárás megszüntvén tegnap előtt éjjel a' nagy sár keményen megfagyott, azután hideg, 's fergeteges idő következett, 's úgy láttzik, hogy az eddig uralkodott, és természet folyásával ellenkező engedelmes idő, ezen folyó Februariusban, 's a' következő Martiusban keményebb időre fog által változni. — Nálunknál, a' kik a' mezei gazdaságot csak könnyvből és tanuló szobainkban tanúltuk, azok, a' ki azon leghasznosabb mesterséget gyakorolják, 's holzás ta-

palztalásaikból jobban értik mint sem mi, jobban is meg tudják itilni, mit lehet az időnek ezen rendkívül való járásáról reményleni. — Az ember életére 's fenn tartására nézve azt mondhatjuk, hogy ennél az engedelmes, effőző, sáros, és sokszor bűdös köddel terhes télnél, ártalmasabbat gondolni sem lehet. Itten mind a' Császári közönséges betegház, mind több apróbb ispotalyokban, annyira meg szaporodott a' betegek száma, hogy már helyet sem lehet többnek találni.

Magyar Ország.

W e s z p r é m b ő l Januarius 22-ik napján, 1804 esztendőb. A' Farfangi napoknak Keresztény módon és hasznossan leendő el töltésére, egy ide való Papi személy Fő Tiszt. Nagy Ferencz Kánonok Ur tanító példával ment elő, a' ki az e' tájékon kvártélyozó Fő Herczeg Ferdinand Huszár Regementéből, Titt. G o s z t o n y i Kapitány Ur Eskadronnyának 150 forintokat a' végre ajándékozott, hogy az az All-tisztek, 's köz emberek közt fel osztatván, a' jelen való drága és szűk időben, ezen érdemes embereknek egy kevés könnyebséget szerezhessen, a' kik semtsak a' múlt Fr. háborúban viselték magokat vitézi módon, hanem a' békefényben is úgy élnek, mint emberséges, másokat meg betsüllő, 's Előjáróiknak engedelmeskedő, 's ezeknek és magoknak ditsőffégekre szolgáló emberek.

Nagy Britannia.

Az Angliai tengeri erő eleitől fogva elsőséget érdemlett e' világon, és a' mint a' 10-ik Januariusi officialis újság levelekből olvassuk, tsak nem minden tengeri ütközetekben diadalmaskodtak a' Brittusok. De soha sem vitték azon mesterséget

olly mészze, mint most. Ennekelőtte a' tenger vizeinek fel háborodásai közt mindenkor a' legközelebb való kikötő helyeket keresték a' tengeren vólt Anglus Admirálisok, most pedig, minekutána a' matrozoknak mesterségek, fenytékjek, a' hajóknak alkotmánya, a' vitorlák, 's egyéb hajós készületek a' tökéletességnek leg felsőbb póltzára léptek, a' leg dühösebb tengeri szeleket is katzagják. Az az új talalmány is, melly szerént minden hadakozó hajók vastag rézzel vannak meg bélelve, nagyon segíti őket, és a' hajóknak megsebesítésekétől nem igen tartanak, és ha egész elzúndón által vannak is a' vizen, még is sem földözni, sem szurkozni nem kell azokat.

Az Angliai hadi seregek is más állapotban vannak most, mint vóltak ennekelőtte. Az olly nemzetek, mellyek a' kereskedésre, a' szép és kézi mesterségeknek gyakorlására szentelik, 's azok által boldogítják magokat, töbnire puhaságba esnek, és a' fegyver villongását tellyességgel nem igen szenvedhetik. Ahozképest valóságos jótétemény az N. Britanniára nézve, hogy a' Frantziáknak rebesgetett ki szállásra trélzó expeditiójok a' mi nemzetünk vitézi lelkét fel ébresztette, és hogy a' fenyegetődző veszedelem, hazájának bátor védelmezésére lobbantotta 's tüzesítette azt. Arra való nézve igen böltsen mivelte azt a' Londoni ministerium, hogy 400,000 önként valókat öltöztetett fegyverben, és ha e' nem lett volna, már eddig próbát tett volna az ellenség a' ki szállással.

A' Parlamentumnak széllyel olzalatától fogva, semmi tudositások nem jönnek Londonból egyebek, hanem hogy a' Decemberi tengeri szélveszek sok károkat tettek, és hogy még most is külömb-

külömbféle védelmező intézetek tétetnek az ellenséges ki szállás ellen. — Admiral Cornwallis 4-ik Januáriusi jelentéseinek foglalata abban áll, hogy ő, öt legítő hajókkal azon napon érkezett a' Bresti előtt vigyázó Anglus flottához, és hogy azon kikötőhelyben lévő Fr. flotta semmi próbát nem tett az ő távol létele alatt a' ki evezéssel. — Januarius 9-ik napján dél előtt ismét nagy tengeri szelvények támadtak e' világnak dél és napnyugoti közt való részéről, mellyek a' 25 ik Decembéri szelvényeknél is keményebbek voltak.

A' Londoni közönséges újság levelek azt állatták, hogy bátor a' Boulognei kikötő helyben, 's azon kívül lévő számos ellenséges hajók és hadi seregek ki szállanának is Dowernél; mindazáltal még se bóldogúlhatnának feltételekben, még is elegendő hadi erőt küldhetne ellenek Anglia. Az ott és azon környékben le telepedett linea truppoknak, szabados seregeknek, és tartománybéli katonaságnak sok ezerre megyen a' száma. — Mihelyt hire fog futni (igy szólnak továbbá azon Londoni közönséges levelek), hogy az ellenség próbát tenni akár, leg ottan a' Király maga is az ármádiához megyen, és ezen tekintetből tábori bútorjai is kélzen tartatnak. — A' múlt héten minden órán azt várták Ő Felségek, hogy az ellenséges hajóknak partjainkhoz való jövedelekről tudósítást vesznek, 's e' miatt a' közönséges játék néző helyre sem mentek.

A' Londoni és Édinburgi Presbyteriánusok, az az, azok a' Protestans Keresztények, a' kik nem Püspökök, hanem a' Gyülekezetekbéli vének által igazgattatni kívánnyák magokat, a' múlt századnak 3-ik fertalyában egy olly társaságot álli-

tottak fel magok közt, mellynek költségén, majd tsak nem minden esztendőben egynéhány misszionariusz prédikátorokat küldöttek Polinéziának Angliához tartozó szigeteibe, azoknak semmi valást nem tudó, és az oktalan állatoktól tsak emberi formával különböző lakosaiknak meg térítésekre. — Azok, a' kik Londonból az O t a h e i t e i, avagy Sz. György szigetbe mentek, annyiban használtak e'világnak egy részről, hogy ottan sok embert meg térítettek; ellenben más részről ártottak azzal, hogy a' lakosok közt támadt háboruságban ök is részesültek, 's öket az egymás ellen való szörnyű kegyetlenségre fel ingerlették.

Azok a' Presbiterianus Papok, a' kik az Orosz Birodalom végső határai mellett lakó Tatároknak meg térítésekre 1802-ik esztendőben Edinburgból küldettek, és a' kik Majus 28-ik napján Pétersburgból el utazván Julius 17-ikén S a r e p t á b a a' régi S i d o n városnak szomszédtságába, 's onnan K a r o f z b a mentek, a' hol három Anglus misszionariusz Papra találtak, a' kik noha allig töltöttek el ott egy esztendőt, még is mindazáltal jól meg tanúlták a' Tatár nyelvet, és abban voltak már akkor foglalatossak hogy Tatar nyelvre fordithassák a' Sz. Irásnak új Testamentumát. Ök, tudniillik, az 1802-ik esztendőben küldetett Missionariusz Prédikátorok C a b a r d i á b a, a' Kaukaszus hegye északi óldala mellett a' Caspiumi tenger és Pontus Euxinus szomszédtságában fekvő tartományba menni szándékoztak, melly magára nézve ugyan egésséges és termékeny föld, de lakosi még eddig vastag homályban, tudatlanságban, és barbariesben éltek. Az egész misszió 18 személyből áll, és noha igen költséges; mindazáltal

annak hasznos voltáról meg lévén az Ediabur-
gi Társaság győződve, semmi költségnek nem
kedvez.

Néhány esztendőktől fogva a' Belgák is na-
gyon foglalatoskodnak a' Jó Reménység Fo-
ka szigetben lakó Hottentottok meg térítéseiben.
— Egy Kitcherer nevű missionáriusok, a' múlt
Novemberben, három proselitusával, az az, meg
tért tanítványával, úgymint egy 30 esztendős fér-
fiuval, és két asszony személylyel együtt, kiknek
egyike 50 a' másik 20 esztendősök, Londonba
menvén, ott iktatódtak bé a' Keresztények gyüle-
kezetébe. Azon templomban, mellyben a' cere-
monia végbe vitetődött, számtalan ember gyűlvén
fel, hogy a' meg térteket mindenenk láthassák, a'
katedra eleibe állitattak. — Egy Afrikai mis-
sionarius Predikátor kezdette el a' keresztelő cere-
remóniát, azután a' nevezett Kitcherer a' ka-
tedrába fel menvén, a' maga meg térítő foglala-
tosságát, melly a' Jó Reménység fokában 200 óranj
földre terjedett már ki, elő belzéllette. Leg elsőben
is a' Hottentotoknak természeté vált szemér-
metlenségeket kellett nékie ostromlani, 's meg
győzni, sokára annyira is vitte őket; hogy föld
alatt lévő lakhelyeiket meg változtatván, alkalma-
tos kunyókat épitettek magoknak, és már is 600
személyre megyen az ő általa meg térítetteknek
száma, de a' kik közül tsak negyvenen keresztel-
tettek meg. — Nyóltz Hottentotoknak,
a' kikben meg térésre való hajlandóságot lá-
tott, Hollandiai bibliákat adott a' kezekbe. —
Három meg tértektől tudakozódván a' missiona-
riusok, mit tartottak meg téresek előtt a' léleknek
halhatatlanságáról, akként feleltek, hogy ők so-

ha semmit sem halván azon tárgyról, soha ezekben se ötlött s. a. t.

Frantzia Respublika.

Generál Augerau, a' ki a' Spanyol Országai határokon táborozott Fr. hadi seregeket commandirozta, onnan vissza hivatván az Angliai, vagy inkább Anglia ellen öszve gyült armádia bal szárnyának commandirozójává tétetett, és ő Irlandia ellen fog menni. — A' múlt Fr. háborúban magát híressé tett Generál Mafsénára van azon egész armadiának fő vezérlése bízva, melynek bal szárnyát, a' mint most mondám, Generál Augerau, jobb szárnyát Gen. Victor, a' derekát pedig, melly válogatott seregekből áll, Ney Soult, és Davoust fogják vezérelni. Ennek Generál Stabjánál Baraguay d'Hilliers, Andreofsy (a' Londoni udvarnál volt követ) Mathieu és Dumás Generálok lesznek. Ezek Anglia, Victor pedig Skotzia ellen fogják a' Fr. armadiát vinni. — A' mint a' 20 ik Januariusi Párisi közönséges Zsurnalok meg jegyzik, ha még egyszer Bulognébe utaz az első Conzul, akkor bizonyosan hozzá fogat az Angliai expeditióhoz, hanem ez az ő utólsó el menetele olly nagy titokban tartatik, hogy a' hadi ministeren, 's néhány igen meg hitt emberein kívül, senki sem fogja azt tudni.

Erről a' hosszasan készülő expeditióról egy 17-ik Januariusi Amsterdami magános levelből ezeket olvassuk: Ha, úgymond, a' Bulognei, Calaisi, Dünkircheni, és több Fr. kikötőhelyekben az Angliába való ki szállásra szükséges készületek olly nagy tökéletességre mehetek volna, mint a' Vlissingeni és Texeli kikötő helyekben, most már

minden órában el lehetne az expeditiót kezdeni. Vice Admiral Verhuel a' Vlissingai kikötőhelyből való ki evezésre minden szempillantásban várja való utolsó parantsolatot. Minden kétségen kívül a Texeli flotta, melly egyedül linea hajókból, Fregatokból, Kutterekből, és nagy szállító hajókból áll, együtt fog a' Vlissingivel kivezni, és ezt, melly egészen ágyuzó hajókból áll, Anglia felé való útjában fedezni fogja.

Né any Parisi (de nem officialis, következtetés-képen hitelt nem is egészen érdemlő) közönséges levelek, erről az Anglia ellen készített expeditióról így beszélnek: „Itt, úgy mond, az Angliai expeditioról újabb, és figyelemetességet érdemlő hír támadt, hogy tudniillik, külömbkülömbféle fontos okokra nézve, ezen dolog Februarius végéig, vagy Martius kezdetéig halasztódott, melynek valóságos okát senki sem tudhattya. Sokan úgy gondólkoznak, hogy az északi Hatalmasságok 's ezek közt, nevezetesebben a' Pétersburgi hatalmas Cs. udvar, a' két hadakozó nemzet közt magára válalt közbenjáróságot ismét meg újította volna. — Mások ezen hirt egészen kétségesse teszik. — Azonközben minden tengeri készületek a' leg nagyobb buzgósággal tétetnek, és Januarius vége felé, avagy leg későbbben Februarius kezdetéig mindenenek tökéletességre vitetődnek. Az Ország nevezetesebb kikötő helyeiben ismét új formájú, 's erős alkotmányú linea, avagy hadakozó hajók és fregatok vannak munkába, szállító hajók is számosak épittetnek, 's küldetnek az azoknak ki mutatott helyekre. — Azok a' Fr. hadi seregek, mellyekből a' Spanyol Országgi vég határokon táborozott ármádia állott, Kis Britannia

felé való útjokban, a' Vendei osztaályba már bé érkeztek, és az ott újobban támadt békételességnek nyakát szakasztották. — A' Touloni kikötőhelyben lévő számos hajók, és az azon környéken öszve gyült Fr. truppok a' Máltai sziget ellen vannak készitve, 's nem sokára oda is fognak evezni (tegyük hozzá, ha Anglus Admirál Nelson engedni fogja) s. a. t."

Batava Respublika.

A' Status Kormányzéknek értésére esvén, hogy Hágában, és több népesebb városokban, a' hol tudniillik még molt is sok titkos Oranisták vannak, nem kevesen találtassanak olly rossz gondolkozásu és hűségtelen hazafiak, a' kik az Angliai Zsurnalistákkal alattomban leveleznek, 's töbnire költött dolgokat irnak nékiek, és magok is azon igyekeznek, hogy bal gondolatokat öntsenek felöllök ellenségeiknek sziveikbe, 's e' mellett más Hatalmasságok előtt is gyűlölségesekké tehessék a' nemzetet; arra való nézve az illy rossz gondolkozású lakosoknak meg zaboláztatásokra szükségesnek itilte a' rendeléseket meg tenni, 's reájok alattomban szorgalmatossan vigyáztatni.

A' Hannoverában lévő Fr. ármádiától a' Hollandiai partokhoz rendelt hadi seregek, olly nagy sietséggel marsiroznak ki mutatott helyeikre, hogy azokba a' városokba, mellyekenn azoknak keresztül kell menni, egy nappalelőbb bé érkeznek, mint sem jelentetett vala. Azon seregeknek első batalionja, melly a' többieknek előjáró postája, Nínwégénbe, a' múlt December 26-ik napján érkezett bé, és a' következett napon tovább folytatta maga útját. — A' Hágában ekkorig katona

örizeten vólt Fr. katonaságból, minden kompaniától 40 ember küldetett Vlissingenbe, 's onnan tovább Boulognébe.

A' közelebb múlt Januarius 8 ik napján Belga Admirál Verheul, néhány hajókkal a' Vlissingai kikötő hely eleibe ki menvén, azonnal az a' hír támadt, hogy a' Batava Respublika egész flottillája Anglia ellen ment, 's az Anglus hajókkal meg is ütközött volna, mellyet azon ágyúdurogásokból huztak ki, melly Januarius 9-dik napján Helvoetsluys és Rotterdam felől halatott. A' mint már azólta beszéllik, Admirál Verheul, a' kórmánya alatt lévő flottillának egy kis osztályával azért ment a' Vlissingi kikötő helyből ki, hogy azt a' tengeri taktikában és ágyúzásban gyakorollya, és a' következő napon ismét vissza ment azon kikötő helybe. — Az ő alatta lévő hajó feregébéli Belga tiszteket igen derék katonáknak irják a' Hágai tudósítások. — A' Vlissingai kikötő helyből akkor ki ment hajók Fr. katonákkal vóltak meg rakva.

Januarius 14-ik napján azt irták Amsterdamból, hogy a' Karátsonyi innepek előtt egy, néhány napokig tartott kemény hideg miatt, a' Hannoverai Vál. Fejedelemségből Hollandiába marsirozott Fr. truppok sokat szenvedtek, és sok katonának, katonánénak, és katona fitzkónak lábok, orrok és füléik el fagyták, a' kiket a' Vlissingai ispotályokban kellett hátra hagyni. Azonhalb brigadától katonák is nem kevesse maradtak hátra, a' kik felől úgy gondolkoznak, hogy azon nagy hidegben meg fagyván meg hóltak. — Az Ostendei kikötő helyben 200 hajó gyült öszve az Angliai expeditióra.

Spanyol Ország.

A' 19-ik Decemberi Madritti levelekből azt olvassuk, hogy ezen Monarchiának a' Fr. Republikával kötött frigye, és a' Londoni Kir. udvarnak arra függesztett figyelmetessége leg főbb tárgya most a' Madritti Publicumnak. Azon nagy summa pénzen kívül, mellynek fizetésére a' Spanyol ministerium, az egész háború folyása alatt magát a' Fr. Republikának kötelezte, azt is meg engedte, hogy a' Spanyol gyapjat szabadon ki vihessék, és a' Spanyol Monarchiához tartozó napkeleti és napnyugoti Coloniákkal kereskedhessenek. De mivel a' másik hadakozó rész is a' maga előnkbe terjesztett feltételeit tellyesíteni kívánja, ez a' mi magunk le kötelezése is, így szoll a' 19 ik Decemberi Madritti Tűdósítás, nem tehet bátorságossá minket egészlen. E' miatt nem kevés nyughatatlanságban elnek kereskedőink, és ha közelebről a' dolgot meg tekintjük, elegendő okok is van arra, és valameddig a' háborúnak sötétes fellegei el nem oszlattatnak végképen addig kereskedésünknek viragzását reményleni nem lehet. A' honnan úgy lehet gondolkoznunk, hogy ámbár szoros szövetségre léptünk légyen is a' Fr. Republikával, mindazáltal, N. Britanniával is békeségbe élni kívánunk. E' végre ezen Országgal is baratságos traktát kezdettünk eszközteni, melly nem a' mi Monarchiánkat egyedül, hanem egyfersmind Portugalliát is tárgyazza, mellynek boldogságán minékünk épen úgy kell munkálódnunk, mint szinte a' magunkén.

A' Ferroli kikötő helyhez való marfirozásra, mellyben egynéhány Spanyol és Frantzia li-

nea hajók és fregatok vannak kikészítve, egynéhány ezer főből álló Spanyol corpus vett parancsolatot. Mivel ebből a' kikötő helyből Irlandiához menni leg könnyebben esne, azért is, nehogy a' Frantziák ezen jó alkalmatossággal éljenek, szüntelen Anglus hajók vigyáznak az előtt, de a' mellyek az oda való bé- és onnan való ki evészésben a' kereskedő hajóknak akadályokra nincsenek.

A' múlt December 21. ik napján, nagy áhétatosság és Te Deum laudamus vólt Mallagában, az ott egészlen meg szünt ragadó nyavalyára nézve. Dél előtt minden harangok megvonattak, eltére pedig az egész város ki vólt világositva. Most már a' falu helységekből is szabadon ké lehet azon városba menni, és mivel azon öldöklő nyavalyának többé semmi jelensége nem tapasztaltatik, örvendetesebb időket igirnek magoknak a' lakosok.

Orosz Birodalom.

A' 3. ik Januáriusi Pétersburgi közönséges levelek szerént, az Ex minister W o r o n z o w úr nyugodalomra lett tétetését más változások is fogják a' ministeriumba követni. — Mostanában egynéhány Conferentiát tartottak az Orosz Császári ministerek a' Pétersburgi Cs. udvarnál lévő Dániai és Svéciai követ miniszterekkel, mellyeknek legfontosabb tárgya a' vala, hogy az északi Hatalmaságok, a' jelenvaló kétséges kimenetelű környülállások közt, magok neutralitását fenn tarthassák, és tellyes bátorságot szerezhessenek a' hajókázásnak és kereskedésnek.

Az északi Amerikai Szabad Statusok, és a'

hét szigetekből álló Jóniai Respublika második rangú követ minisztereket küldöttek a' Pétersburgi Cs. udvarhoz.

Melly nagy divatban légyen az Orosz Birodalombéli kereskedés, a' 6-ik Januariusi Pétersburgi közönséges leveleknek hiteles előadásából kitéttik. Ezek szerént, az oda való kikötő helyből, a' múlt 1803-ik esztendőben 1132 hajók eveztek ki, mellyek két millió, és 200000 Pud vassal, harmadfél millio Pud kenderrel, 250000 Pud lennel, két millio Pud faggyúval, 43000 darab bőrrel, 210000 darab vastag vászonnal, egy millió réf finom gyóltsal, 's egy millió 600000 réf zsáknak való vastag vászonnal voltak meg rakva. (1 Pud 70 fontot tesz az Orosz Birodalomban.)

Török Birodalom.

A' Fényes Porta fő Admirálja, az úgy nevezett Kapután Bassa Curzuk Hufsein, az uralkodó Török Császárnak testvér fogora, a' múlt December 7-ik napján, esteli 8 óraker, Konstantinápolyban meg halálozott, a' kit nem tsak a' Császári familia, hanem az egész Diván, 's minden, a' ki őtet közelebről esmérte, mint nagy hadi vezért, okos ministert, és valóságos felebarátját szerető embert, nagyon sajnálnak. — Halálos betegségében, a' körülötte lévő Orvos Doktorok tudtára adván azt nékie, hogy ő élete végéhez közelgetne, nemtsak meg nem indúlt, nemtsak meg nem félemlött, sőt inkább bátor szível készülvén az örökkévalóságba, életének utolsó órájában egy kérő levelet intézett a' fő Kormányshékhöz, mellyben azon esedezett, hogy azon adosságnak ki fizetése végett, mellyet ő a' Fényes

Porta ditsőffégének fenn tartása, 's öregbitése végett tsinálni kéntelenített, halála után minden ingó 's ingatlan jószágait adják el, creditorait elégittsék ki, és a' mi azon felül fenn marad, kedves özvegyének adják által.

Továbbá életének azon utolsó tzikkelyében, a' Kormányzéknek azt is eleibe terjesztette, hogy ő a' hajós tisztek között a' Kapután Basaságra, a' Vice Admiral C a t i r Beyon kívül senkit is alkalmatosabnak lenni nem esmér, a' ki maga szép talentomainak, és a' Fényes Porta, 's Török nemzet eránt való hiveségének már is sok jeles próbáit adta. — Utólyára végső testamentomában azt is meg hagyta, hogy az ő rabszolgái, a' kik mindnyájan, minden külömbség nélkül, mindenkor hiven 's igazán szolgáltak ötet, az ő halála után mingyárt botsáttassanak szabadon. Az ő halálát követett napon, minden testamentomában fel jegyzett kívánságait bé teljesítette, és mingyárt más nap C a t i r Beyt is Kapután Basaságra emelte, 's azon tiztségébe bé is iktatta a' Császár.

Az illy méltóságos hivatalokra való emeltetésnek alkalmatosságával, a' régi bé vett szokás szerént, az uralkodó Zultán, és a' Divannak minden felsőbb rangú tagjai és a' miniszterek, muzsiká szóval szokták a' méltóságra emelt személyt meg tisztelni. Az új Kapután Basához is el küldötték a' muzsikusokat; de ő a' megholt Kapután Basa mint jó barattya, jóltévője, és felette valója eránt való mélységes tizteletét külsőképen is ki nyilatkoztatni akarván, a' muzsikusokat ugyan meg ajándékozta, de, a' muzsikálásokat el nem fogadta.

Elegyes Dolgok.

A' Jénai Universitásnak két nevezetes Tanítóit, úgymint H u f e l a n d Juris, és S c h e l l i n g Philosophiæ Professorokat, a' Würtzburgi Univerzitásba hivatta a' Baváriai Vál. Fejedelem. — A' Bálticum tenger partyán, L i e b a u mellett, egy dugóval jól bé tsinalt palaczkot vetettek a' szárazra ki a' tenger habjai, a' mellyben találtatott levelet egy Beiga hajós abban a' szempillantásban irt Amsterdámba a' feleségének, mellyben azon hajó, mellyen ült vala, az el süllyedéshez közel vólt. Ezen levelében tölle el bútsúzváu, árvaít szivére kötötte, és arról tette őtet bizonyos-sa, hogy életének végső szempillantatjaiban is szemé előtt forgatta. — A' múlt nyáron és ősszel Krimiába utazott Helvétusok közzül, az útban sokaknak eszekbe jutván el hagyott hazájok, ismét vissza mentek, a' többi, ki vévén az utban betegségbe esettek és meg hóltakat, Krimiába szerentsés-sen bé érkeztek. Töbnire a' Catholicus Kantonokból valók lévén, Papot is vittek magokkal, a' ki oda lett érkezések után, igen fontos és szivreható predikatziót mondott előttök.

A' St. Domingoi (a' Sz. Domokosi) fekete lakosok, a' mint a' Londoni közönséges levelek hirlelik, I n k á s i R e s p u b l i k a nevezet alatt, különös szabad Statust akarnak formálni. Ezeknek mind titkon, mind nyilván, sok tábori eleséget és eszközöket, úgymint fegyvert, ágyút, pus-kát és puska port szolgáltatattak a' Brittusok. — A' Tunisi haramja Statusnak zsákmányozó hajói,

a' múlt 1803 ik esztendőben 500 keresztény embert rablottak el a' közép tengerben, kiket Tunisba ki szállítván, mind rabszolgákká tettek. — Londonban, a' múlt 1803-ik esztendőben, 20983 gyermek született, és 19582 holt meg. Az utólsobbak közt 107 esztendős volt a' legöregebb ember. — A' Jóniai hét szigetből álló Respublikának Kormányzéke, azon lábra akarja a' tudományokat állítani, a' mellyen volt Aténásban hajdan, mellynek eszközlése végett, azok közül a' tudós férfiak közül, a' kik a' Görög litteratúrában nagy előmenetelt tettek, sokakat nagy fizetessel oda hivatni igyekeznek.

A' Máltai vitézi Rendnek nagy mestere T o m m a s i a' Fels. Nápolyi királytól engedelmet nyert arra, hogy maga ideig való lakását Messinából Kataneiba tehesse által, azon okból, mivel ott semmi erőllég nem lévén, a' hadi viszontagságoktól mindenkor ment lehet. — A' Londonban darab ideig múlatott Egyiptom Országi E l p h y B e j n e k . a' Doweri fegyveres tárból 100 darab kardot, és olly hét tsöü flintát ajándékozott a' Kormányzék, mellynek szépségén, 's mesterséges készületén tsudálkozni nem tudott elegendőképen. — Ugyan ott, a' múlt December 24 ik napján, reggeli hét órakor, két gradussal fellyebb volt a' thermométerben lévő kényeső, mint Junius 24 ik napján 1802 ik esztendőben.